

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 2. Qualiter per scientiam mediam possit, aut debeat dirigi Deus ad conferendum voluntati creatæ quodlibet ex constitutiuis libertatis ejus in actu primo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

su, non quidem determinando, necessitandove voluntatem diuinam ad tale decretum, sed purificando conditionem, sub qua conditione est verum, fore, vt decretum ipsum existeret pro libero nutu, determinationeque spontanea voluntatis diuinæ ex hypothesi, quod cum tali auxilio conungeret suum consensum voluntas creata. Est item in casu præsentis potentia proxima voluntatis ad consentiendum potentia ad impediendum decretum connexum cum dissensu, per quod vnice confertur auxilium de facto, mediâ impeditio- scientiæ mediæ, cui tale decretum subnititur, siue cum qua connexum est. Quam impeditio- nem præstaret voluntas, si consentiret, necessitando intellectum diuinum, vt pote potentiam necessariam, ad carentiam talis scientiæ, & mediâ carentiâ, siue remotio- nem ipsius scientiæ necessitando etiam voluntatem diuinam (etsi ea sit potentia libera) ad carentiam talis decreti, iuxta doctrinam statutam supra suppositione tertiâ. Quæ etiam ex dictis circa casum præcedentem sunt nota.

34 Restat tamen vnum, circa quod casus præcedens, & præsens differentiam habent in propositione indicatam. In casu enim præcedente potentia proxima, quam voluntas creata habet ad dissentiendum, potentia est ad impediendum per dissensum decretum connexum cum consensu, necessitando voluntatem diuinam ad carentiam eius, non solum mediâ impeditio- ne scientiæ mediæ, cum qua est connexum tale decretum, sed etiam immediatè, iuxta ea, quæ dicebamus supra num. 9. ex doctrinâ suppositionis tertiæ. In casu verò præsentis potentia proxima, quam habet voluntas creata ad consentiendum, dumtaxat est potentia ad impediendum per consensum decretum connexum cum dissensu, necessitando voluntatem diuinam ad eius carentiam mediâ impeditio- ne scientiæ mediæ, cum qua connectitur tale decretum; immediatè verò non item. Cuius discriminis ratio ex doctrinâ generali traditâ disput. 30. quest. 5. proposit. 14. petenda est. Ex dictis enim, ac demonstratis ibi in vniuersum constat, quando decretum diuinum connectitur cum consensu creato, & consequenter carentia consensus cum carentiâ decreti, tunc voluntatem creatam per carentiam consensus posse immediatè impedire tale decretum, necessitando voluntatem diuinam ad carentiam eius. Quando verò decretum diuinum connectitur cum carentiâ consensus decreti, tunc voluntatem creatam impotem esse ad immediatè impediendum tale decretum per suum consensum; quia deficiente eius impeditibilitate mediâ, non manet voluntas crea- ta.

libera ad consentiendum; vt amplius constabit ex dicendis disput. 39. quest. 2. proposit. 5.

QVAESTIO II.

Qualiter per scientiam mediam possit, aut debeat dirigi Deus ad conferendum voluntati creatae quodlibet ex constitutivis libertatis eius in actu primo.

Agamus claritatis gratiâ de cognitione, siue de auxilio, quo voluntas in actu primo constituitur libera ad consentum, & ad dissentium (nomine autem dissensus semper intelligam carentiam, hinc omissionem consensus). Suppono- que primò, huiusmodi auxilium eatenus respectu consensus efficax esse, vt taleque præuium à Deo per scientiam mediam, quatenus conditionatè est verum, voluntatem cum eo consenturam, si ei coneratur: eatenus verò esse inefficax, siue purè sufficiens, vt taleque præuium à Deo similiter per scientiam mediam priori oppositam, quatenus conditionatè est verum, voluntatem cum eo non consenturam, si conferatur.

Suppono secundò, auxilium efficax bitariam à Deo conferri posse voluntati creatae. Primò per decretum determinatè connexum cum ipsius efficaciam, atque adeò & cum voluntatis consensu. Secundò per decretum connexum cum sola entitate physica auxiliij, atque adeò indifferens, vt vel cum ipsius efficaciam, vel cum ipsius inefficaciam possit coniungi, & consequenter vel cum consensu, vel cum dissensu voluntatis. Dabitur autem auxilium primo modo, si Deus illud decernat, quia efficax est; idque vel volendo suo decreto coniunctum ex entitate auxiliij, & ex veritate conditionatè consensus, in qua fiat efficaciam eius; vel volendo suo decreto entitatem auxiliij, prout subest tali efficaciam, siue prout connotantem illam. Secundò autem modo dabitur auxilium, si Deus decernat illud, non quia efficaciam, sed quia bonum aliter, quam ab efficaciam; volendo videlicet eius entitatem, vel quia in se bona est bonitate absolutâ, vel quia bona est voluntati præcisè quatenus illam reddidit potentem ad consentiendum, vel dissentiendum. Pariterque eisdem duobus modis potest à Deo conferri auxilium inefficax. Primò per decretum connexum determinatè cum ipsius inefficaciam; (quod varijs modis fieri posse, ostendam suo loco). Secundò per decretum connexum cum sola entitate physica auxiliij, atque adeò indifferens, vt cum ipsius inefficaciam, vel cum ipsius efficaciam coniungi possit.

Suppono tertio, certum esse apud omnes; si conferatur à Deo auxilium efficax per decretum connexum cum ipsius efficaciam, tendens videlicet in ipsum, quia efficax est; necessariò debere Deum dirigi ad concipiendum tale decretum per scientiam mediam de ipsâ efficaciam tanquam per aliquid præuium, siue naturâ antecedens decretum ipsum, vt vnum ex constitutivis intrinsicis potentie proxime voluntatis ad ipsum concipiendum: nec posse non tale decretum cum tali scientiâ intrinsicè connexum esse. Ita tenent omnes nostri Doctores ijs in locis præsertim, vbi de necessitate scientiæ mediæ ad prædestinationem agunt.

agunt. Quorum plures supra difput. 37. quæft. 4. num. 43. citatos reperies. Cuius ratio euidens est. Quia nihil volitum, quin præcognitum. Ergo non potest voluntas Dei velle auxilium efficax prout efficax, nisi præcognoscatur prout efficax. At prout efficax cognosci nequit, nisi per scientiam mediam: (in fententiâ fcilicet Societatis, in qua duntaxat quæftio præfens procedit). Ergo fcientia media de efficaciâ auxiliij neceffariò præire debet vt quid conftituens potentiam proximam voluntatis diuinæ ad volendum illud prout efficax. Pariterque, & ob eandem rationem est neceffaria fcientia media de inefficiâ auxiliij ad conferendum illud prout inefficax, atque adeò per decretum cum eius inefficiâ connexum, fi quando ita conferatur. Quando autem de facto Deus conferat auxilium efficax prout efficax: & an nonnunquam etiam inefficax conferat prout inefficax ex dicendis difp. 40. conftabit.

38 Vtrum autem, vt Deus conferat auxilium efficax, non quia efficax, fed ex alio motiuo, atque adeò per decretum non connexum cum efficaciâ eius, fit nihilominus neceffaria fcientia media de ipfius efficaciâ; & qua ratione, sub controuerfiâ est apud nostros Recentiores; qui foli quæftionem hanc ex profefsò examinarunt. Eademque est quæftio circa fcientiam mediam de inefficiâ, quando conferatur auxilium inefficax, non verò quia inefficax. Quatuor funt fententiæ. Prima tenet, fcientiam mediam de efficaciâ auxiliij ad eius collationem factam à Deo modo prædicto nullatenus neceffariam effe. Ita Arriaga. 1. par. difp. 32. feft. 4. Secunda fententia est, ad eiuſmodi collationem auxiliij efficaciſ fcientiam mediam de eius efficaciâ effe quidem requiſitam, fed non prærequiſitam: non enim requiri, quòd ea fit prior natura, quàm decretum Dei de tali auxiliij collatione: requiri tamen, quòd comitans tale decretum fimul cum eo conftituat prouidentiam diuinam de collatione ipſa. Sic Ribaden. tom. de Prædeſt. difput. 4. & 17. Tertia fententia est, ad dictam collationem auxiliij efficaciſ fcientiam mediam de efficaciâ eius, non ſolum effe requiſitam, fed prærequiſitam, præcedentem fcilicet naturâ decretum collatiuum talis auxiliij; non tamen vt quid villo modo influens in illud, fed vt quid conftituens libertatem in actu primo, quam, dum illud concipit, habet diuina voluntas. Ita docent, latèque probare contendunt quidam acuti Recentiores. Quarta denique fententia tenet, ad dictam collationem auxiliij dictam fcientiam mediam prærequiri, vt quid naturâ antecedens, influensque in decretum de illâ. Pro hac ſtant Quiros tom. 2. de Deo difp. 7. Carleton tom. 1. Theolog. difp. 37. à feft. 5. & alij.

Propofitio 1.

39 Ad quamlibet collationem auxiliij efficaciſ oriundam a Deo fcientia media de efficaciâ eius requiſita est.

Hæc propofitio contra primam est ex quatuor fententijs relatis; concordat tamen cum alijs tribus. Probatur autem; quia ad perfectionem diuinæ prouidentie pertinet, non poſſe ponere à parte rei vllum ens per decretum exequutiuum, niſi præuiſis omnibus circumſtantijs, cum quibus illud de facto coniungendum est, vt

ſupra difp. 36. quæft. 5. ſtatuiſmus; eo potiffimum, quòd omne cauſatum à Deo, qualis est coniunctio entis ab eo producti cum omnibus ſuis circumſtantijs, ipſi voluntarium, ac liberum, atque adeò ab ipſo præuiſum neceffariò effe debet. Ergo Deus non potest conferre auxilium efficax per vllum decretum exequutiuum, niſi præuidendo per fcientiam mediam, illud cum conſenſu effe coniungendum de facto ex hypothefi, quòd conferatur. Recognofcantur alia vniuerſe adicta loco citato.

Itaque, licet auxilium efficax quoad entitatem determinatè non requirat ad exiſtendum fcientiam mediam de ſua efficaciâ, ſicut neque efficaciâ ipſam: quia tamen ſine aliqua prouidentia diuinâ exequutiua ſui exiſtere nequit: & prouidentia diuina exequutiua eius ad ſuam perfectionem requirit fcientiam mediam de illius efficaciâ, quando de facto est efficax; (vti requireret fcientiam mediam oppoſitam de inefficiâ illius, ſi inefficax foret): idcirco auxilium efficax, ſuppoſito, quòd de facto est efficax, fcientiam mediam de ſua efficaciâ requirit ad exiſtentiam, adeoque ad collationem ſui.

Propofitio 2.

41 Ad quamlibet collationem auxiliij efficaciſ oriundam à Deo fcientia media de efficaciâ eius non ſolum requiſita est; fed prærequiſita. Idque non aliter, quàm vt quid influens in collationem ipſam.

Tota hæc propofitio conuenit cum quartâ fententiâ: opponiturque prima, & ſecundæ: tertiæ autem etiam opponitur quoad ſecundam ſui partem; loquendo fcilicet de collatione auxiliij efficaciſ oriundâ à Deo per decretum non connexum cum efficaciâ eius. Si enim fermo fit de collatione auxiliij efficaciſ oriundâ à Deo per decretum connexum cum eius efficaciâ, concurs omnium fententia est, talem collationem medio tali decreto à fcientia media de tali efficaciâ dependere tanquam à cauſa; vt pote à quâ decretum ipſum tanquam à cauſa, imo eſſentiali, ab ipſove eſſentialiter præſuppoſita, dependens est.

42 Probo igitur ante omnia ſecundam propofitionis partem contra Auctores tertiæ fententiæ. Primò; quia argumenta, quæ probant, fcientiam mediam de efficaciâ auxiliij ſemper, & neceffariò præcedere collationem eius prioritate naturæ, non de aliâ prioritate, quàm cauſalitate, id probant, vt ex dicendis apparebit. Secundò; quia prioritas naturæ, quam ipſi attribunt conſtitutiui libertatis actus primi, præciſè, quia conſtitutiuum est eius, quin influat villo modo in actum ſecundum, commentia est, & inaudita; vt quæ inter prioritates ab Ariſtotele, & alijs enumeratas non continetur, nec ad earum vllam reduci poteſt. Tertio; nam inde probant, fcientiam mediam de efficaciâ auxiliij ſemper effe naturâ priorem ipſius auxiliij collatione, ſiue in eam influat, ſiue non influat; quia ſemper est in ſtatu idoneo aſt influendum: eo quòd poteſt Deus moueri per illam ad conferendum auxilium efficax, quia efficax est; atque adeò per decretum connexum cum efficaciâ eius; & ſi non ſemper ſic moueatur. Quare, inquit, talis fcientia ſemper est prior naturâ tali collatione ſeu fa-

facta per decretum connexum cum efficacia auxiliij; quo casu in illam influit, vt omnes tenent; seu facta per decretum non connexum cum efficacia auxiliij; quo casu in illam non influit, vt ipsi putant. Sed hæc probatio prorsus est nulla. Quia causa non est prior natura effectu, quem de facto non causat, quantumuis sit potens causare illum, vt apud omnes est confessio. Ergo, quod scientia media de efficacia auxiliij semper est potens in collationem eius influere medio decreto connexo cum ipsius efficacia, impertinens est ad hoc, vt tali collatione sit prior natura, etiam, quando de facto non influit in illam. Concluditur ergo contra præatos Recentiores, scientiam mediam de efficacia auxiliij iacirco collationem huius semper; & necessariò naturam præcedere; quia semper, & necessariò influit in illam, quando, tali scientia existente, confertur auxilium, prout nostra propositio fert.

43 Quæ subinde integrè supra hoc potissimum syllogismo probanda venit. Scientia media de efficacia auxiliij non potest non pertinere intrinsecè ad integram libertatem proximam voluntatis diuinæ, qua auxilium efficax ipsum confertur à Deo, tanquam vnum ex requisitis constitutiuis eius. Sed integra libertas proxima voluntatis non potest non naturam præcedere prioritate causalitatis actum secundum liberum procedentem ab illa. Ergo scientia media de efficacia auxiliij non potest non naturam præcedere prioritate causalitatis liberam collationem talis auxiliij. Consequentia est euidens. Quia non possunt non omnes partes concurrere, vnaquaque suo modo, ad id, quod indiuisum præstat suum integrum totum: nec possunt non esse omnes partes, vbi cunque suum totum integrum est. Minor autem abundè ostensa à nobis est supra disp. 30. quæst. 15. à num. 704. contra Ribadenasserentem, cogitationem retractiuam, carentiamque necessitatis antecedentis, tametsi sint partes constituentes libertatem proximam voluntatis, nec influere in actum secundum liberum eius, nec ipsum naturam præcedere. Recognoscantur dicta ibi; quibus necesse non est quidquam addere pro dictæ minoris probatione, Solum igitur in præsentia restat probanda maior.

44 Ea autem probatur. Primò; nam idè potissimum est requirita scientia media de efficacia auxiliij ad proidentiam, qua Deus euentum eius causat ex quouis motiue, vt coniunctio talis entitatis cum consensu à Deo de facto per talem causationem ponenda, ipsi sit voluntaria, & libera, iuxta dicta num. 29. Sed, si talis scientia in libertate proxima ad talem causationem diuinæ voluntatis non clauderetur, ad id muneris nihil conferret; quia sola libertas actus primi atque adeò constitutiuam intrinsecam eius conferunt, vt actus secundus euadat voluntarius, & liber. Ergo talis scientia in tali proxima libertate omnino dicenda est includi. Confirmatur, & declaratur vno verbo. Tali scientia deficiente præcisè, deficeret diuina libertas ad dictam coniunctionem, vt constat; constabitque amplius ex dicendis. Sed ad id, ad cuius præcilum defectum deficit totum, non potest non esse pars eius iuxta demonstrationem datam in Pharo Scient. disp. 9. quæst. 5. proposit. 19. Ergo.

45 Secundo probatur idem assumptum. Quia, quoties quis liberè causat aliquem effectum, cognoscens actu talem effectum cum alio quopiam ente esse de facto coniungendum, non potest non

talis coniunctio esse illi voluntaria, & libera, vel directè, si intendit illam, vel indirectè saltem, quantumuis illam non intendat. Sic cognoscenti, se iactu libero sagittæ occisurum hominem, voluntaria, & libera est occisio hominis, quantumuis illam non intendat. Sic scienti, opus, quod liberè exequitur, esse contra præceptum, voluntaria, & libera est transgressio præcepti, quantumuis ea non sit intenta. Sic facienti ignem, vt carnem coquat, voluntaria est combustio syluar, quam ex tali igne præuidet sequituram pariterque in similibus. Quod si ponens liberè effectum de facto cum alio ente coniungendum, talem coniunctionem prorsus ignorat, tunc illi talis coniunctio nullatenus voluntaria, aut libera est; vt in exemplis positis homicidium ex iactu sagittæ sequutum nihil de illo cogitanti nequaquam est liberum; sicut nec transgressio præcepti libera est nescienti penitus, tale præceptum dati; nec syluar combustio facienti ignem absque illa suspitione de illa. Itaque, si in operante liberè datur cognitio de coniunctione sui operis cum alio quopiam, non potest non libera esse illi talis coniunctio: è contra verò nequit libera esse, si sola talis cognitio desit, cæteris cunctis persistentibus. Quæ quidem omnia certa apud omnes sunt.

Ex eis autem sequitur manifestè, voluntatem, alias proximè liberam ad substantiam operationis, nec posse non reddi insuper proximè liberam ad eius coniunctionem cum alio quopiam per cognitionem de tali coniunctione exituram; nec posse non talem cognitionem esse constitutum intrinsecum talis proximè libertatis iuxta demonstrationem citatam ex Pharo Scient. Quandoquidem per huius solius defectum illa deficeret. Vnde tandem concluditur, voluntatem Dei, aliàs proximè liberam ad conferendam entitatem auxiliij efficacis, nec posse non reddi insuper proximè liberam ad coniunctionem eius cum consensu per scientiam mediam de efficacia eius; nec posse non talem scientiam esse constitutum intrinsecum integræ libertatis proximè, qua à Deo confertur ipsum auxilium efficax. Quod erat probandum.

Ex dictis inferitur primò, quoties Deus confert auxilium efficax, non posse non ad talem collationem dirigi per scientiam mediam de eius efficacia, quam tunc habet; siue illud conferat per decretum connexum cum ipsius efficacia, quo casu huiusmodi directionem omnes fatentur; siue conferat per decretum connexum cum sola illius entitate, atque adeò tam cum inefficacia, quam cum efficacia ipsius compatibile: quo casu talis directio à multis negatur. Nos tamen semper asserendam censemus, posito, quòd in dictis ambobus casibus non potest non dicta scientia media concurrere cum voluntate diuinâ (eam videlicet mouendo, atque adeò dirigendo) ad decretandam collationem auxiliij, prout explicatum, atque probatum est. Quod autem est dictum de scientia media de efficacia comparata cum collatione auxiliij efficacis, similiter dicendum est de scientia media de inefficacia comparata cum collatione auxiliij inefficacis. Posse enim itidem auxilium inefficax conferri à Deo tum per decretum cum eius inefficacia connexum, tum per connexionem, infra disp. 40. q. 4. ostenditur.

Secundo inferitur, influxum scientiæ mediæ in decretum collatiuum auxiliij realiter in coexistentia amborum consistere; vti vniuersè in illius cau-

caufa moralis per fe inclinantis, ſiue mouentis cauſam phyſicam ad ſuum actum in coeſiſtentiã talis cauſe moralis, talisque actus ſtat re ipſa, vt ſepe alias diximus, præſertim diſput. 30. quaſt. 12. agentes de influxu imperij in actum imperatum, & quaſt. 15. agentes de influxu intellectuum in volitiones. Et tamen diſcrimen inter cauſam decreti connexi determinatè cum efficaciã, aut cum inefficaciã auxiliij, & conſequenter cum ſcientiã mediã de ipſa efficaciã, aut inefficaciã; & cauſam decreti inconnexi, indiſſerentiſque ad vtrumuis. Quod in priori ſcientiã mediã, à qua decretum procedit, cauſa eſſentialis eius eſt: quia ſine illã in ſe influente exiſtere nequit. In poſteriori verò non item: quia, licet à ſcientiã mediã, quæ de factò datur, procedat; etiam ab oppoſitã, ſi daretur, procedere poſſet; eo quòd cum neutrà earum determinatè, ſed cum alterutrã diſiunctiue tanquam cum cauſa connexum eſt.

49 Sed dicunt Aduerſarij. Quando Deus confert auxiliũ efficacẽ, non quia efficacẽ eſt, ſed propter aliam ex bonitatibus; quas habet entitas eius, præciſa efficaciã, ſcientiã mediã de efficaciã ipſã non mouet diuinã voluntatem ad talem collationem, & conſequenter nec ad decretum de illa: multòque minùs, quando Deus confert auxiliũ inefficax propter bonitatem entitatis eius præciſe, mouet ad talem collationem, decretumque de illã ſcientiã mediã de inefficaciã, cum potiùs ab eã retrahat. Ergo in neutro ex his caſibus ſcientiã mediã eſt cauſa collationis auxiliij, & eius decreti. Reſpondeo, incipiendo ab hoc poſtremo ex doctrinã traditã in ſimili diſput. 30. quaſt. 15. num. 713. ſicut cogitatio retractiua ab actu ſecundo ſimul cum attractiua ad eum inclinationem quandã temperatã conſtituunt voluntatis in actu primo, qua ad ipſum actum ſecundum mouetur voluntas de factò, ſicque ambæ cogitationes indiuiſim influunt in illum; quin talis actus vltimo reſpectu intrinſeco reſpiciat cogitationem retractiua, aut eius obiectum, prout ibi ſubiùs eſt explicatum: ita ſcientiã mediã de inefficaciã auxiliij, ſi retrahit ab eius collatione, ſimul cum aliã ſcientiã attractiua inclinationem temperatã ad illam conſtituere voluntatis in actu primo, qua ad ipſam collationem decernendam mouetur de factò voluntas; ſicque ambæ ſcientiæ indiuiſim in tale decretum, atque ad eò in talem collationem influere, quantumuis ipſum decretum nullo reſpectu intrinſeco dictam ſcientiã mediã, aut obiectum eius reſpiciat. Vnde prout ad priorem cauſam collationis auxiliij efficaciſ per decretum non connexum cum efficaciã eius eſt reſpondendum, ſcientiã mediã de tali efficaciã ſimul cum aliã ſcientiã de bonitate entitatis auxiliij in huius nihilominùs collationem, decretumque de illã indiuiſim influere, quantumuis tale decretum talem ſcientiã mediã, cuius obiectum nullo intrinſeco reſpectu reſpiciat; eo quòd ambæ dictæ ſcientiæ integram inclinationem conſtituunt voluntatis in actu primo, qua de factò voluntas ipſa mouetur ad talem collationem per tale decretum exequendam.

Vniuerſaliter enim omnes cognitiones, quæ in voluntate dantur de factò ſimul de aliquo obiecto ab ipſa cauſando, tam attractiua ad cauſationem eius, quam retractiua ab illã vnicam componunt inclinationem voluntatis in actu primo, (tantam, aut tantam pro natura, quantitate, ac qualitate iplarum cognitionum); qua in-

diuiſim inclinatur voluntas ad talem cauſationem: quo poſito, non poſſunt non omnes huiusmodi cognitiones ſimul cum voluntate indiuiſim etiam in cauſationem ipſam influere; atque ad eò in decretum exequutiuum eius, quo ſcunque illud fit; nempe ſiue illud omnia dictarum cognitionum obiecta, ſiue eorum aliquod, aut aliqua tantum præ reliquis intrinſeco reſpectu reſpiciat. Cuius ratio conſpicua eſt. Quia ex vnã parte inclinatio determinata voluntatis in actu primo ad cauſationem effectus eo ipſo eſt inclinatio diſiunctiua ad vnum, vel alterum, vel alterum ex decretis exequutiuis eius, & conſequenter rurfus eſt inclinatio determinata ad illud, quod de factò datur ſuppoſito, quod alia non datur. Ex aliã verò parte influere cauſam moralem ſimul cum cauſã phyſicã ad actum ſecundum, aliud non eſt, quam hanc elicere phyſicè actum ſecundum inclinatam in actu primo per illam ad eliciendum ipſum.

Quæ quidem doctrina apertè eſt iuxta 51 mentem omnium Patrum, qui reſpondentes ad eas hæreticorum quaſtiones. *Cur Deus creauit Angelos, & homines, quos præſciebat peccaturos? & vniuerſim. Cur opera patrauit, ex quibus præuidebat malum exitum futurum malitiã voluntatis creata?* non ſolum ſupponunt, habere Deum præſcientiam conditionatã de huiusmodi malis euentibus prouenturis ex ſuis operibus; ſed etiam vtalis præſcientiæ potuiſſe eum retrahi à talibus operibus exequendis; atque ad eò illam ad libertatem actus primi exequutionis eorum intrinſecè ſpectare; vt planè conſtat ex latè dictis à nobis ſupra diſput. 28. quaſt. 6. à num. 143. & quaſt. 7. à num. 197. Quæ ad rem recognoscenda ſunt.

Verùm contra doctrinã ſtatutam oppo- 52 nitur primò. Scientiã mediã de futuriõne conſenſus ſub hypotheſi collationis auxiliij, purificatã conditione, connectitur cum conſenſu. Ergo, ſi influit in collationem auxiliij, & conſequenter in conſenſum, ipſumque proinde naturã antecedit, non poteſt non neceſſitatem antecedentem inducere, atque ad eò ipſius conſenſus libertatem euertere. Reſpondeo, principium remotum actus connexum cum actu, quale dumtaxat eſt dicta ſcientiã mediã, non inducere neceſſitatem ſimpliciter antecedentem, qualis eſt, quæ libertati opponitur; atque ad eò nec libertatem actus tollere, vt conſtat ex generali doctrinã ſtabilitatè diſput. 30. quaſt. 5. propoſit. 12. ſæpeque in præcedentibus tactã, & pluries in ſequentibus repetendã.

Secundò opponitur. Quando deest vo- 53 luntati requiſitum ad diſſenſum per ipſum diſſenſum non acquiſibile, libertas quoque ad diſſenſum deest. Sed voluntati inſtructæ auxilio efficaci ad conſenſum deest ſcientiã mediã de diſſenſu requiſita ad diſſenſum, & hæc per diſſenſum nequiquam erit acquiſibilis, ſi mediã collationis auxiliij ſit influxiua in ipſum. Ergo, ſi ſcientiã mediã ſeu de conſenſu, ſeu de diſſenſu in collationem auxiliij, in ipſumque ſubinde ſeu conſenſum, ſeu diſſenſum ſit influxiua, non poteſt non è medio tolli libertas ad conſentiendum, & diſſentiendum. Reſpondeo, quòd ſcientiã mediã de diſſenſu requiſita ad diſſenſum ſit principium remotum eius, nullatenus obſtare, quominùs illa per ipſum diſſenſum ſit acquiſibilis, vt conſtat ex doctrinã iam traditã quaſt. præcedent. Quo ceſſat obiectio. Itaque voluntas inſtructa auxilio efficaci ad conſenſum potentiam habet

bet ad dissentiendum, & medio dissensu tum impediendum scientiam mediam de consensu, quæ adest, tum acquirendum scientiam mediam de dissensu, quæ deest. Recolantur ibi iam dicta in simili.

34

Tertiò vrgentiùs specie tenus opponitur contra id, quod est certum; Deum scilicet ita de facto, plerunque saltem, dirigi, mouerique, per scientiam mediam de efficacia auxilij ad conferendum ipsum, vt, nisi præuideret efficax, nequaquam conferret. Libertas constituta per auxilium efficax ad consensum ita collatum non potest exerceri per dissensum. Ergo non est vera libertas. Consequentia est bona. Antecedens probatur. Quia si exerceretur per dissensum, existeret simul, & non existeret. Quod est impossibile. Existeret; quia exerceretur; & non existeret; quia supponitur auxilium, per quod constituitur, non extitutum si non foret præuisum efficax ad consensum: quale præuisum non foret, si libertas constituta per illud exerceretur per dissensum, vt constat. Confirmatur. Coniunctio talis auxilij cum dissensu infert defectum præscientiæ de efficacia eius, qua præscientiæ deficiente, ipsum auxilium non existeret. Ergo infert defectum ipsius auxilij. Ergo si tale auxilium coniungeretur cum dissensu, rursus existeret simul, & non existeret. Nequit ergo coniungi. Adeoque libertas, quam ipsum constituit, rursus non est vera libertas.

35

Hic iterum cauenda est æquiuocatio, quam supra num. 16. notauimus. Verum quidem est, tale auxilium non extitutum, si non fuisset à Deo præuisum efficax; falsum tamen est, imo impossibile, tale auxilium non extitutum si iam existens coniungeretur cum dissensu; sicque esset inefficax. Sunt quippe ista duo conditionata obiecta valde diuersa, vt pote per diuersas hypotheses constituta, prout ibi dicebam. Vnde ad argumentum factum respondeo, ex hypothesi, quod prædicta libertas exerceretur per dissensum, vt potest, nullatenus sequi, ipsam non extitutam; sequi tamen, defecturam veritatem prioris ex dictis duobus conditionatis obiectis: eo quod potentia ad dissentiendum constituens talem libertatem potentia est ad impediendum medio dissensu veritatem conditionatam de non existentia prædicti auxilij sub hypothesi non existentia præscientiæ de efficacia eius. Talis enim veritas ex vna parte connexa cum consensu est, supposita existentia talis auxilij, ex alia verò ad potentiam proximam eius nequaquam pertinet intrinsicè: vnde per generalem doctrinam sæpe in similibus repetitam, non potest non relinquere libertatem ad dissensum prorsus indemnem, nec potest non esse impedibilis per ipsam libertatem. Hinc ad confirmationem dico, coniunctionem dicti auxilij cum dissensu inferre quidem defectum præscientiæ de efficacia eius; non tamen inferre defectum ipsius auxilij: quia, in casu talis coniunctionis verum non esset, tali præscientiæ deficiente, tale auxilium non extitutum.

36

Quartò, ponamus auxilium efficax ex directione scientiæ mediæ ita collatum, vt non conferretur si præuisum esset inefficax, esse A. Rursusque contra talem casum opponitur hic syllogismus. Si Deus præuideret inefficax auxilium A, non existeret auxilium A. Sed si auxilium A coexisteret dissensui, Deus præuideret ineffi-

cax auxilium A. Ergo si auxilium A coexisteret dissensui, non existeret auxilium A. Consequens impossibile est, & minor necessaria. Ergo, cum syllogismus sit legitimus, non potest non esse impossibilis casus contentus in maiori. Respondeo, tam maiorem, quam minorem esse verissimas: ideoque consequens esse impossibile; quia forma syllogismi non legitima, sed prorsus fallax est. Vide id in alijs similibus. Sit primus. Si existat auxilium A, existet consensus. Sed si existat auxilium A & carentia consensus, existet auxilium A. Ergo si existat auxilium A, & carentia consensus existet consensus. Sit secundus. Si existat extrema vniuersalia, existet carentia vniuersalis. Sed si existat vniuersalis existet extrema vniuersalia. Ergo si existat vniuersalis, existet carentia vniuersalis. En in utroque syllogismo maior contingenter est vera, id enim supponitur; & minor necessariò est vera; & tamen conclusio necessariò est falsa. Forma ergo non est legitima. Itaque hæc arguendi forma fallax, & illegitima est. Si existat B existet C. Si existat A, existet B. Ergo si existat A existet C. Ratio autem est; quia casus existentia C, sub hypothesi existentia B potest esse oppositus casui existentia B sub hypothesi existentia A, vt euenit in exemplis datis: eo quod singula propositiones conditionatæ singulos diuersos casus efficiunt, singulaque quasi partes diuersas itatus conditionati; ad eum modum quo singula instantia temporis faciunt diuersos casus status absoluti. Vnde, sicut ex eo, quod B, & C simul coexistant in vno instanti, & A, & B simul coexistant in altero, non infertur A, & C simul in aliquo instanti coexistere. Ita ex eo, quod B, & C simul coexistant in aliquo casu status conditionati, & A, & B in altero, non sequitur, A, & C in aliquo esse extitura simul.

Per quæ faciliè quisque diluet cetera sophismata, quæ contra doctrinam stabilitam fieri possunt, aut etiam solent. Quare non opus est, in eis proponendis, atque diluendis morari.

Oportet tamen obseruare. Licet decreta, exequutia auxiliorum, quæcumque illa sint, non possint non à scientiâ mediâ de efficacia, aut de inefficacia eorum dependere tanquam à causa: eo quod decreta exequutina supponunt notitiam circumstantiarum, cum quibus suum obiectum de facto coniungendum est, iuxta dicta circa propositum. Ob idque talis scientia in talia decreta non possit non esse influuiosa, de factoque influens, prout explicauimus. At decreta purè intentionis, siue de auxilijs ipsis, siue de alijs quibusque rebus tunc solùm à scientiâ mediâ dependebunt, quando respectu intrinseco respexerint eius obiectum, vt pote suapte naturâ in illud carentia aut directè, aut connotatiuè.

Alioquin verò secus. Vnde in illis casibus: secus in ceteris, erit scientia mediâ influuiosa, adeoque influens in decreta purè intentionis.